PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Sellainen ekolokero on vapaana, jos joku musiikista innostunut haluaa tulla. Kesäkonserteille olisi kysyntää. **PUHEENJOHTAJA SEPPO KÄÄRIÄINEN, MIKKOLAN NAVETTA RY**

01.07.13

Aurinko nousee

Helsingissä kello 4.01
ja laskee kello 22.47
Oulussa kello 2.32
ja laskee kello 0.12

Päivän sana

1.7. Mutta Jeesus sanoi hänelle: ”Älä pelkää. Tästä lähtien sinä olet ihmisten kalastaja.” He vetivät veneet maihin ja jättäen kaiken lähtivät seuraamaan Jeesusta. Luuk. 5:10–11
2.7. Herra sanoi Abramille: ”Lähde maastasi, asuinsijoiltasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.” 1. Moos. 12

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Aaro, Aaron
Huomenna tiistaina: Maria, Maija, Mari, Meeri, Marika, Maiju, Riia, Maaria, Maikki, Kukka-Maaria

Mietelause

Täällä on vielä ihmisiä jotka ottavat lakin päästään seisoessaan ovensuussa. Ihmisiä, jotka polvistuvat ehtoolliselle napa peitettynä, sanovat sanottavansa kokonaisilla lauseilla, kiirehtimättä lopettelevat töitään.

Eeva Heilala

MERKKIPÄIVIÄ

70-VUOTIAS
Metsänhoitaja **Voitto Pölkki** 2.7. Imatra. Perhepiirissä.

60-VUOTIAS

Pankinjohtaja **Kari Mäkilä** 8.7. Karkkila. Vastaanotto 8.7. klo 14–17 Lusa, Karkkila ja juhlat 13.7. klo 17 Karkkilan Liinamäki.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

TERVEENÄ TYÖSSÄ

Loma

Kesä on maatalousyrittäjän työssä kiireisintä aikaa. Peltotyöt, rehunteko ja korjaukset osuvat usein samalle ajanjaksolle. Kesäasukkaat saattavat sotkea vielä päivärytmin. Eräs emäntä kertoi opastavansa vieraat töihin. Osa on innostunut ulkotöistä ja haluaa olla avuksi. Laiskemmat poistuvat tilalta yleensä jo tulopäivänä. Lasten serkut kaupungista ovat tervetulleita tutustumaan maalaiselämään. Omat lapset voivat puolestaan viettää pari viikkoa kaupungissa. Lapsetkin tarvitsevat lomalla vaihtelua.

> Vapaa-ajan ja työn rajapinta on maatilalla usein häilyvä, joten lomailusta ja vapaa-ajasta ei pidä lipsua.«
> **SIRPA HAVU**

Emännän mielestä jokaisen kannattaa huolehtia ensisijaisesti omasta hyvinvoinnistaan. Ketään ei tarvitse ryhtyä vapaaehtoisesti passaamaan. Maatalousyrittäjänkin on hyvä jo kesällä ajatella työstä irtautumista eli lomaa.

Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry järjestää Rahaautomaattiyhdistyksen tukemia lomia maatalousyrittäjille. Niitä on haettava kolme kuukautta ennen loman alkamista. Lomia myönnetään taloudellisin, sosiaalisin ja terveydellisin perustein. Loman saajalle jää maksettavaksi aina pieni omavastuuosuus. Tuettuja lomia järjestetään eri puolilla Suomea yhteistyössä eri palveluntuottajien kanssa.

Tuetun loman tarve kannattaa perustella huolellisesti. Silloin lomalle pääsy on helpompaa. Tuettu loma koskee koko perhettä. Tuetun loman tarkoitus on, että jokaisella maanviljelijällä olisi mahdollisuus irtautua tilan töistä taloudellisesta tilanteesta huolimatta. Myös lomituspalvelut tukevat tätä tavoitetta, koska vuosiloma on maksuton.

Toinen vaihtoehto irtautua töistä on Voimia tilan arkeen -kuntoremonttikurssi. Sen tavoitteena on maatalousyrittäjien kokonaisvaltainen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Kurssi jakautuu kahteen jaksoon: kolme päivää keskittyy fyysisen kunnon kohottamiseen ja seuraava kolmen päivän jakso henkisen kunnon kohottamiseen. Jaksojen välillä on puoli vuotta.

Kuntoremonttiin on mahdollista saada Kelan maksamaa kuntoutusrahaa, kun kurssille hakeudutaan työterveyshuollon kautta. Kuntoutusraha on sairausvakuutuksen päivärahan suuruinen etuus, jonka suuruus riippuu hakijan myeltyötulosta. Kurssin ajaksi voi saada myös sijaisapua, jos kurssi on osa työterveyshuollon toimintasuunnitelmaa. Voimia tilan arkeen kursseja järjestävät Sokos-hotellit yhteistyössä Melan ja MTK:n kanssa.

Vapaa-ajan ja työn rajapinta on maatilalla usein häilyvä, joten lomailusta ja vapaa-ajasta ei pidä lipsua.

Ihminen viihtyy työssään, jos voimavarat ja työhön liittyvät vaatimukset ovat tasapainossa. Väsyneenä työskenteleminen alentaa työvirettä. Kiire voi laskea työn laatua ja olla riski työturvallisuudelle. Jokainen on väsynyt ja kiireinen ajoittain, mutta jatkuva työstressi nakertaa itsetuntoa ja heijastuu vapaa-aikaankin. On tärkeää kuunnella omia tunteita ja tarpeita.

Nyt kannattaa varautua syksyyn ja tulevaan talveen. Loma työntäyteisen kesän jälkeen on varmasti paikallaan. Irtiotto arjesta toimii myös ennaltaehkäisevästi, kun yrittäjä tietää, että levolla on paikkansa vuoden kiertokulussa. Niinpä lomat olisi myös voitava pitää lomina irtautuen työstä ja mielellään myös työympäristöstä. Loman ja arjen rytmittämä elämä mahdollistaa uusiutumisen, sillä lepo ja rentoutuminen kotiympyröiden ulkopuolella auttaa näkemään oman yrityksen välimatkan päästä, uudesta näkökulmasta.

Jokainen viettää lomaaikaa omalla tavallaan. Pääasia on, että loma tuottaa iloa ja virkistystä.

SIRPA HAVU
on asiantuntija Melan hyvinvointipalveluissa.
sirpa.havu@mela.fi

Kulttuuripörräys pitää kirkonkylän vireänä

Mikkolan navetta Pälkäneen Luopioisilla on kasvanut kuudessa vuodessa kulttuuri- ja vapaa-ajantapahtumien, yhdistysten, pienyritysten ja taiteilijoiden yhteisölliseksi keskukseksi.

HARRI NURMINEN

Kesäkuusta asti Luopioisten entinen kunnantalo on ollut uudessa käytössä. Sinne on avautunut muun muassa kahvila, Aitopajan myymälä sekä sisustuspuoti. Kuvassa Päivi Loukamo (vas.), Piia Rämö, Pia Suhonen, Seppo Kääriäinen, Outi Nummi ja Marjut Heiniö.

PÄLKÄNE (MT)
Valokuvanäyttely, polkupyöräkorjaamo, luentosarja totuudesta. Lehdellä soittelun kurssi, vasta avattu kahvila, käsityöläisten pajoja, kuntainfo. Taidelainaamo, musiikkifestivaali...

Luettelo ei ole läheskään kattava. Mikkolan navetan tarjonta Pälkäneen Luopioisissa on ihmeellisen ylitsepursuavaa pienen kirkonkylän oloihin.

Kahvila kunnantalossa

Mikkolan navetta on entisen Luopioisten kunnan, nykyisen Pälkäneen omistama tila, jonne asettui 2000-luvulta alkaen yhdistyksiä vuokralaisiksi.

Ensimmäinen oli Luomura ry:n Terve talo -keskus, joka toimi navetalla viime vuoden loppuun asti. Paria vuotta myöhemmin perustettiin kulttuuriyhdistys Mikkolan navetta ry, joka vuokraa tiloja taiteilijoille, käsityöläisille, yhdistyksille ja pienyrityksille.

Yhdistyksellä on takanaan kuusi vuotta pääosin vapaaehtoisvoimin ponnistettua ”kulttuuripörräystä”, joksi **Päivi Loukamo**, yksi navetan kantavista voimista, toimintaa kutsuu.

Tänä kesänä Mikkolan navetta levittäytyi viereiseen rakennukseen, Luopioisten entiseen kunnantaloon. Sinne avautui kahvila Pytinki, pari pientä puotia ja Pälkäneen kunnan tiedotuspiste.

Kevyttä ja korkealentoista

Mikkolan navetan tarkoituksena on edistää lähikylien elinvoimaisuutta sekä kulttuurin ja vapaa-ajan harrastusta, mutta navetta vetää väkeä muualtakin.

”Eri tapahtumilla on oma kävijäkuntansa. Esimerkiksi luentoihin tullaan kaukaakin. Niihin osallistuu usein jopa yli viisikymmentä ihmistä”, kertoo **Outi Nummi**, toinen navettaaktiivi.

Luentoja järjestävät Navetalla toimivat yhdistykset, muun muassa Muodonmuutoksia ry yhteistyönä Valkeakoski-opiston kanssa.

”Riman pitää olla korkealla. Ihmiset arvostavat, että hankitaan kunnollisia esiintyjiä”, Loukamo korostaa.

Navetta on kuitenkin avoin myös kevyemmälle ohjelmalle ja kaikenlaisille ehdotuksille. Toteutuneita ovat esimerkiksi vihdanteon ja lehdellä soiton alkeiskurssit.

”Nämä ovat arkikauraa, me osaamme tehdä pikkutapahtumia.”

Vilkasta talvellakin

Luopioisilla on paljon kesäasukkaita. Talveksi pörräys varmaan hiipuu?

”Ei, talvella on jopa enemmän tapahtumia. Kylä hiljenee jonkin verran, mutta talvea vilkastuttavat luennot, elokuvat ja kansalaisopisto. Kahvilakin on tarkoitus pitää auki.”

Vilkas keskus on houkutellut yhä uusia vuokralaisia ja tapahtumia, ja Mikkolan navetta ry:n puheenjohtajan **Seppo Kääriäisen** mukaan pian alkaa olla täyttä.

”Sellainen ekolokero on vapaana, jos joku musiikista innostunut haluaa tulla. Kesäkonserteille olisi kysyntää”, Kääriäinen vinkkaa.

Täysin vailla musiikkia Luopioisissa ei nytkään olla. Siitä pitää huolen vuotuinen Kukkia soi -festivaali.

Asuinalue suunnitteilla

Mikkolan navetan seuraava iso juttu saattaa liittyä asumiseen.

> Riman pitää olla korkealla. Ihmiset arvostavat, että hankitaan kunnollisia esiintyjiä.«
> **PÄIVI LOUKAMO**

Navetalla on käynnistynyt hanke, jossa mietitään, millainen on maaseudulle sopiva asuinalue, joka huomioi sekä vakituisten että vapaa-ajan asukkaiden tarpeet.

Navetalla on aukioloaikana vähintään neljä ihmistä, käytännössä toimijoita on paikalla usein 10–20 henkeä.

”Kyllä välillä on aikamoinen kaaos. Sen takia viihdymme, että ihmiset tekevät sitä mistä pitävät ja mitä he osaavat”, Loukamo toteaa.

HENRIK SCHÄFER

Mikkolan navetan tapahtumista tietoa osoitteessa www.mikkolannavetta.fi.

Aitopajan puodissa Mikkolan navetalla on myynnissä muun muassa paikallisten kädentaitajien tuotteita.

Mikkolan navetan ”Kalleriassa” oli kesäkuun loppuun asti Taina Sahlanderin Mykkä kosketus -valokuvanäyttely.

Perttu Pohjanperä maalaa verstaallaan ikkunaa. Sen on tarkoitus tuoda luonnonsuojelupiirin huussiin valoa.

Outi Nummi (vas.) ja Päivi Loukamo tekevät paljon vapaaehtoistyötä Luopioisten elävöittämiseksi.

Paku vie elämykset ihmisten luo

PÄLKÄNE (MT)
Monelle tekisi hyvää nauttia kulttuurista, mutta kun ei pääse. Ei pääse liikkumaan, tai lähellä ei ole oikein mitään. Tätä aukkoa pyrkii paikkaamaan Vapaa kulttuurituotantopaja Paku.

”Pakun idea on avartaa kulttuurin käsitettä ja viedä sitä sinne, mistä ihmiset eivät pääse kulttuuripalveluiden äärelle”, selittää **Päivi Loukamo**.

Paku käynnistyi viime vuonna. Tukikohta on Mikkolan navetalla, mutta kohderyhmät ovat ympäri lähialueiden maaseutua. Työryhmän ytimessä on kolme naista.

Laadukkaita esityksiä Tampereen ulkopuolelle

Paku on mukana Jyväskylän yliopiston Kuulto-hankkeessa, joka etsii ratkaisuja kulttuuripalveluiden saatavuuteen kunnissa, joiden kulttuurimenot ovat alle 15 euroa asukasta kohti vuodessa.

Käytännössä tähän kastiin tipahtavat kunnat, joilla ei ole esimerkiksi laitosteatteria. Sellainen on myös Pälkäne.

”Maakunnan ongelma on Tampere-keskeisyys. Täällä sitä pitää vähän niin kuin itte tehdä, jotta tapahtuisi jotain.”

Tähän mennessä Paku on vienyt esimerkiksi tiedettä ja käsillä tekemistä yhdistäviä muinaispajoja kouluihin ja tanssi- ja musiikkityöparin Duo Mitrej’n vanhainkotiin.

Esiintyjät ovat tosi ammattilaisia.

”Kunnioitamme kohderyhmiä. Ei olla yhtään puolivillaisesti liikkeellä, vaan haetaan parhaat esiintyjät.”

Seuraava kohderyhmä: väsyneet virkamiehet

Seuraava kohderyhmä voisivat olla kunnan ylityöllistetyt virkamiehet.

Paku-aktiivit nauttivat työnsä hedelmistä. Elämykset on otettu innolla vastaan.

Sen sijaan rahoituksen pätkittäisyys harmittaa. Kaikkea ei voi ripustaa vapaaehtoistyön varaan.

”Jatkuvuus vaatisi rahaa. Jos esityksissä ja pajoissa käytetään ammatti-ihmisiä, pitäähän heidän saada työstään korvaus”, toteaa **Outi Nummi**.

”Tällaiselle tuottajataholle näyttäisi olevan tarvetta maaseudulla. Myös työryhmän työhön eli koordinointiin tarvitaan kohtuullinen rahoitus.”

HENRIK SCHÄFER

60-VUOTIAS

Länsi-Lapin saarnamies iloitsee lohijoesta

Kun **Simo Rundgren** katsoo Kolarissa kotitalonsa ikkunasta Muonionjoelle, hän voi tavallaan nähdä kansanedustajan työnsä tuloksia.

”Tälläkin hetkellä on neljä venettä näkösällä. Lohikiintiöt asettuvat kohtuulliselle tasolle. Maa- ja metsätalousvaliokunnan työstä voi olla ylpeä ja tuntuu hyvältä, että tästä voi tulla pysyvä parannus.”

Lohi on lappilaisille tärkeä asia. Kala on itsessään arvokas, mutta lisäksi se tuo paljon matkailijoita pohjoisen jokien varteen.

Simo Rundgren on keskustan kansanedustaja.

Matkailun merkityksen osoittavat Tunturi-Lapin elinvoimaiset kunnat.

Heikommalla tolalla on porotalous, jota uhkaavat kasvavat petokannat.

”Monissa kylissä on kyse elinkeinosta, porokarjaa voi olla ostettuna velaksi. Ahmallekin pitää löytyä sellainen laki, että sitä voidaan vähentää. Naapurimaissakin voidaan.”

Luonnon, matkailun sekä maa- ja porotalouden kanssa on sovitettava yhteen lisääntyvät kaivokset.

”Koitan saarnata ajattelutavan muutosta. On uskallettava sanoa, että Lapista on tulossa koko Suomen kannalta merkittävä alue.”

Saarnaaminen on osuvasti sanottu, sillä Rundgren on siviiliammatiltaan pappi. Papin työ on ylipäätään rikasta, mutta saarna on Rundgrenille jotakin erityistä.

”Saarna on minulle tärkeä ajattelun väline. Siinä on pakko miettiä asioita sekä filosofiselta, uskonnolliselta että käytännölliseltä kannalta.”

Poliittiset puheet ja saarnat on syytä pitää erillään, vaikka saarnassa voikin olla yhteiskunnallinen sanoma.

”Vanhan testamentin profeetat puhuvat paljon yhteiskunnallisista asioista. Olen aina pitänyt erityisen paljon Amoksen julistuksesta. Hän saarnaa köyhien ja vähäväkisten puolesta.”

Saarna on luvassa myös sunnuntain syntymäpäiväjuhliin. Paikalle tulee kohtuullisen kokoinen perhe, sillä Rundgreneilla on kuusi lasta.

Juhlan jälkeisessä kansantapaamisessa tarjoillaan lohisoppaa.

Rundgren pitää urheilusta, ja on osallistunut nuoruuden pelaajauran innoittamana eduskunnan jalkapallokerhoon.

Myös jälkikasvuaan hän on kannustanut liikkumaan, valmentajanakin.

Neljä poikaa ovat kaikki kiekkoilijoita. Kaikki ovat yltäneet jopa nuorten SM-tasolle asti.

”Olen varmasti yksi suomalaisista isistä, jotka ovat eniten seuranneet jääkiekkoa.”

HENRIK SCHÄFER